

Asia

Maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontukisääntöjen uudistaminen

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi luonnokset uusiksi maatalouden valtiontukisäännöiksi 10.1.2022. Uudistuksen kohteena olevan kokonaisuuden muodostavat maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontukea koskevat suuntaviivat sekä maa- ja metsätalouden ryhmäpoikkeusasetus.

Luonnosten julkaisemisen yhteydessä avattiin aihetta koskeva julkinen kuuleminen, joka on avoinna kaikille 13.3.2022 asti.

Uudistukseen kuuluvien maatalouden suuntaviivojen sekä maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen luonnosten ensimmäinen käsittely valtiontukien neuvoa-antavassa komiteassa pidetään etäkokouksena 10.-11.3.2022.

Komissio tulee tarkistamaan luonnosten tekstejä kuulemisen sekä jäsenvaltioiden kommenttien perusteella vuoden 2022 aikana.

Suomen kanta

Suomi pitää ehdotettuja muutoksia pääosin kannatettavina. Ehdotus toisi maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontukisäännöt linjaan tulevan yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) sääntöjen kanssa ja päivittäisi valtiontukisääntöjä vastaamaan ajankohtaisia vaatimuksia. Ehdotus myös mahdollistaisi nykyistä paremmin valtiontukitoimenpiteet tiettyjen EU:n yhteisten strategioiden ja sitoumusten, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, edistämiseksi.

Suomi pitää hyvänä pyrkimystä johdonmukaistaa sääntöjä sekä keventää tuensaajan ja tukiviranomaisen hallinnollista taakkaa tapauksissa, missä tämä on mahdollista toteuttaa vaarantamatta kilpailun edellytyksiä ja vääristämättä markkinoita.

Erityisen onnistuneena Suomi näkee ehdotuksen sisällyttää ryhmäpoikkeusasetuksen piiriin mahdollisuuden tukea metsätalouden kansallisesti rahoitettavia toimenpiteitä ilman vaatimusta, että toimenpide olisi oltava osana kansallista YMP:n

strategiasuunnitelmaa. Ehdotus helpottaisi ryhmäpoikkeusasetuksen hyödyntämistä metsätalouseläällä aiempaan verrattuna.

Suomi alleviivaa ryhmäpoikkeusasetuksen muotoilujen selkeyden ja sovellettavuuden tärkeyttä asetuksen täysimittaisen hyödyntämisen sekä jäsenvaltion oikeusvarmuuden kannalta sekä korostaa johdonmukaisuutta ryhmäpoikkeusasetuksen ja suuntaviivojen tekstien välillä.

Suomi pitää tarpeellisenä saada komissiolta lisätietoja ja selkeyttä EU:n kestävän rahoituksen taksonomian ja 'ei merkittävää haittaa' -periaatteen soveltamisesta valtiontukien hyväksyntää koskevan arvioinnin yhteydessä. Valtiontuen arviointikriteerien lisäämisen ei tule vaarantaa hyväksynnän ennakoitavuutta tai toimeenpanon oikeusvarmuutta.

Toimenpiteiden yksityiskohtaisten ehtojen osalta Suomi nostaa esiin hallinnollisen taakan ajoittain suhteettoman suuren osuuden liittyen erityisesti kannustavan vaikutuksen vaatimiseen sekä rajatuilta osin yritysten vaikeuksissa olevuuden tarkastamiseen. Maa- ja metsätalouden sektorilla myös yksittäisen yrityksen määritelmän vaatimien omistus- ja hallintasuhteiden selvittäminen ei ole yksinkertaista.

Suomi pitää tärkeänä, että suuntaviivojen 2.1.4 jakson metsätalouden tukien (investoinnit resilienssin, ympäristöarvon ja metsäekosysteemien parantamiseksi) osalta ei edellytettäisi kannustavaa vaikutusta, samalla tavoin kuin suuntaviivojen 2.8. jakson tukien (tuet, joiden tavoite on ekologinen, suojellinen tai virkistyskäytöllinen) osalta ei edellytetä. Kummankin jakson tuilla on pitkälti samanlaiset tavoitteet.

Suomi näkee, että poikkeuksia vaikeuksissa olevien yritysten tukikieltoon voisi rajoitettusti laajentaa kattamaan tuen vakuutusmaksujen suorittamiseen. Laajentaminen keventäisi tukijärjestelmän hallinnollista taakkaa huomattavasti. Vastaava poikkeus on olemassa valtion suoraan maksaman eläintautien hävittämiseen tarkoitetun tuen osalta. Lisäksi voidaan pitää epätodennäköisenä, että vaikeuksissa oleva tuensaaja sitoutuisi taloudellisessa tilanteessaan maksamaan vapaaehtoista yksityistä vakuutusta tuesta huolimatta, minkä myötä muutoksen käytännön vaikutukset tuensaajien joukkoon olisivat ennakolta arvioiden erittäin vähäiset.

Suomi pitää tärkeänä, että suuntaviivat sallisivat tuen perustumisen keskimääräisiin kustannuksiin, mikäli toimenpiteen koon tai luonteen vuoksi kilpailun vääristyminen ei ole merkittävää. Asialla on merkitystä erityisesti metsätalouden osalta, jossa tukimäärät ovat eräissä tuissa verrattain pieniä.

Metsätalouden infrastruktuuriin liittyen tukien osalta yhtenä vaatimuksena on liikkumisen salliminen maksutta ulkopuolisille. Suomen ilmasto-oloissa on tarpeen poiketa tästä vaatimuksesta kielirikkoajana tien kunnon ylläpitämiseksi. Metsätuhojen osalta suuntaviivoissa tulisi sallia myös laaja-alainen tuhojen ehkäisytoimet.

Avoimuusvelvoitteen yksittäisen tuen tietojen julkaisua koskevien rajausten osalta Suomi korostaa, että yksityisyyden suojaan liittyen henkilön terveydentilaa koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä Suomessa ja muissa EU-jäsenvaltioissa. Maatalouden lomituspalveluihin liittyvistä tukitiedoista terveydentilaa koskevat tiedot saattavat olla pääteltävissä. Tämä tulisi ottaa huomioon avoimuusvelvoitteiden määrittelyssä.

Pääasiallinen sisältö

Uudistettavat valtiontukisäännöt määrittävät pitkälti ne puitteet, missä rajoissa toimialan tukeminen kansallisesti rahoitettujen valtiontukitoimenpiteiden avulla on mahdollista. Suuntaviivojen mukaiset toimenpiteet edellyttävät notifiointia sekä komission hyväksyvää päätöstä, jolla toimenpide todetaan sisämarkkinoille soveltuvaksi. Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset toimenpiteet ovat vapautettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 108 artiklan 3 kohdan ennakoilmoitusvelvollisuudesta sillä edellytyksellä, että jäsenvaltio noudattaa ryhmäpoikkeusasetuksessa asetettuja ehtoja kaikilta osin.

Maa- ja metsätalouden valtiontukisäännöt ovat olleet käytössä pitkälti nykymuotoisina vuodesta 2014 alkaen. Sektorin valtiontukisääntöjä on tavanomaisesti uudistettu samanaikaisesti YMP:n uudistuksen kanssa. Uuden YMP-kauden soveltaminen alkaa 1.1.2023. Komission periaatteena on ollut, että mikäli toimenpide on mahdollista toteuttaa EU:n osarahoittamana tukena osana maaseutuohjelmaa, sen tulisi olla mahdollista myös täysin kansallisesti rahoitettuna valtiontukisääntöjen puitteissa. Kilpailuvaikutuksen kannalta ei ole merkitystä, minkä julkisen tahon budjetista rahoitus ohjataan. Samoin komissio pitää YMP:n puitteissa prioriteeteiksi määritettyjen tavoitteiden edistämistä kansallisella rahoituksella lähtökohtaisesti kannatettavana.

Maa- ja metsätalouden ohella säännöt kattavat maaseutualueiden toimenpiteet. Maaseutualueiden tuet viittaavat tässä yhteydessä tukiin maatalouden alkutuotannon ulkopuoliseen yritystoimintaan ja kehittämishankkeisiin.

YMP:n toimenpiteisiin yhteensovittamisen lisäksi uudistuksessa pyritään saattamaan maa- ja metsätalouden valtiontukisäännöt paremmin linjaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa, mahdollistaen nykyistä paremmin vihreän ja digitaalisen siirtymän tukemisen. Erityistä huomiota kiinnitetään johdonmukaisuuteen Pellolta pöytään –strategian sekä biodiversiteettistrategian linjausten kanssa. Lisäksi tavoitteiksi mainitaan jäsenvaltioiden oikeusvarmuuden, johdonmukaisuuden ja ennakoitavuuden lisääminen komission valtiontukivalvonnan osalta, sääntöjen yksinkertaistaminen sekä jäsenvaltioiden hallinnollisten kustannusten keventäminen.

Muutosehdotukset pohjaavat komission 11.5.2021 julkaisemaan arviointiin maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukisääntöjen soveltuvuudesta (komission työasiakirja SWD(2021) 107 final).

Komission luonnosten sisällön osalta tähän perusmuistioon on kirjattu keskeisimmät ehdotetut muutokset aiempiin sääntöihin verrattuna sekä Suomen käyttämille tukijärjestelmille oleelliset huomiot.

1. Yhteiset muutokset sekä suuntaviivoihin että ryhmäpoikkeusasetukseen

Sektorin valtiontukisääntöjen keskeisimpiä ehdotettuja muutoksia on valtiontukien avoimuusvelvoitteen kynnysarvon laskeminen, joka lisää julkaistavaksi tulevia yksittäisiä tukia. Aiemmin yksittäisen tuen tiedot tulivat tukiviranomaisen julkaistavaksi, mikäli maatalouden alkutuotannon tuki ylitti 60 000 euroa tai metsätalouden tai maaseudun muiden yritysten tuki ylitti 500 000 euroa. Rajoja esitetään alennettavaksi siten, että jatkossa julkaisuvelvoite koskisi yli 10 000 euron maatalouden alkutuotannon tukia sekä yli 100 000 euron metsätalouden ja maaseudun muiden yritysten tukia. Rajan madaltamista perustellaan tukien läpinäkyvyyden lisäämisellä.

Kynnysarvon alentamisessa on kyse komission horisontaalisesta muutoksesta, joka ulottuu kaikkiin valtiontukisektoreihin. Alempaa 100 000 euron kynnysarvoa on sovellettu jo komission vuoden 2022 alusta hyväksymissä yleisiä yritystukia koskevissa valtiontukisäännöissä, kuten uusissa ilmasto-, ympäristö- ja energiasuuntaviivoissa. Alemmat 10 000 euron ja 100 000 euron rajat ovat myös olleet käytössä väliaikaisten koronapuitteiden mukaisissa valtiontuissa vuodesta 2020 lähtien. Komission odotetaan tuovan uudet, matalammat kynnysarvot osaksi valtiontukisääntöjä asteittain sitä mukaa, kun valtiontukia määrittäviä tekstejä uudistetaan.

Toinen periaatteellinen muutos liittyy pyrkimykseen mahdollistaa yhdenmukaiset toimenpiteet kansallisen YMP:n strategiasuunnitelman tai maa- ja metsätalouden valtiontukisääntöjen kautta. Edellisellä kaudella 2014-2022 tämä toteutettiin yhdenmukaistamalla valtiontukisääntöjen ja YMP:n perusasetusten kirjaukset toimenpiteiden ehtojen osalta. Vuoden 2023 alusta käynnistyvällä YMP-kaudella siirrytään tulospohjaiseen malliin, minkä yhteydessä YMP:n perusasetuksissa ei enää anneta yksityiskohtaisia säännöksiä edellisen kauden tapaan, vaan jäsenvaltioille pyritään mahdollistamaan liikkumavaraa suunnitella ja toteuttaa paikallisiin olosuhteisiin ja tavoitteisiin parhaiten soveltuvat toimenpiteet tiettyjen parametrien puitteissa. Vastaavan liikkumavaran ja muokattavuuden luominen valtiontukien puolelle ei kuitenkaan ole mahdollista. Seurauksena valtiontukisääntöjen puitteissa ei alkavalla kaudella ole mahdollista toteuttaa täysin vastaavia toimia kuin YMP:n strategiasuunnitelmissa, ellei kyseessä ole strategiasuunnitelmaan kuuluvan toimenpiteen kansallinen lisärahoitus valtiontuen avulla.

Valtiontukisääntöjen ja YMP:n toimenpiteiden linjaan saattamisen yhteydessä esitetään myös poistettavaksi tiettyjä edellisen kauden YMP:n perusasetuksista johdettuja sääntöjä sekä vanhentuneita ja tarpeettomiksi käyneitä toimenpiteitä.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan liitännäisten tukitoimenpiteiden osalta komissio esittää valtiontukisääntöjen laajentamista kattamaan uusia toimenpiteitä, jotka edistävät EU:n asettamia tavoitteita. Lisäksi tiettyjen, erityisesti ilmastovaikutteisten toimenpiteiden sääntöihin on pyritty luomaan lisää kannustavuutta.

Kannustavaa vaikutusta, eli vaatimusta, jonka mukaan tuensaajan tulee jättää hakemus ennen tukea koskevien töiden aloittamista, koskeviin sääntöihin ehdotetaan tiettyjä tarkennuksia, joiden myötä esimerkiksi tietämystä ja tiedonsiirtoa koskevat toimenpiteet maatalous- tai metsätalouseläimillä olisivat jatkossa vapautettuja kannustavan vaikutuksen vaatimuksesta silloin, kun tieto jaetaan määrittelemättömän joukon edunsaajia kanssa. Käytännössä lievennys helpottaa esimerkiksi verkkotapahtumien järjestämistä poistamalla osallistujalta vaatimuksen jättää tukea varten hakemus ennen osallistumista.

Maatalouden tietämystä ja tiedonsiirtoa koskeville toimenpiteille sekä maa- ja metsätalouden neuvontapalveluja varten myönnetylle tuelle asetettaisiin jatkossa enimmäismäärät (100 000 euroa tietämyksen siirtoon ja 25 000 euroa neuvontaan maatalouden alkutuotantoon / 200 000 euroa neuvontaan maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen sekä metsätalouteen), joita ei saisi minkään kolmen vuoden jakson aikana ylittää. Muutoksesta seuraisi tarve tuensaajan kumuloituneen tukisumman selvittämiseksi, jotta ehtojen mukaisuudesta voidaan varmistua tukea myönnettäessä. Maa- ja metsätalouden neuvontapalvelujen osalta esitetään myös muutoksia sisältövaatimukseen, jotka neuvonnan tulee vähintään kattaa.

Maatalouden investointituen enimmäisintensiteetin tasoa esitetään muutettavaksi portaittaisesta mallista, jossa tuki oli toimenpiteestä riippuen enintään 30-75 prosenttia kustannuksista yhdenmukaisempaan malliin, jossa tuki olisi suurella osalla toimenpiteistä enintään 65 prosenttia kustannuksista. Korkeampi enimmäisintensiteetti olisi edelleen mahdollinen ympäristö- ja ilmastoliitännäisille investoinneille sekä eläinten hyvinvointi-investoinneille.

Maa- ja metsätalouden investointituen osalta tuki maan ostoon on pääsääntöisesti edelleen rajattu 10 prosenttiin kustannuksista. Yli 10 prosentin tuki on mahdollinen, mikäli osto tehdään ympäristönsuojelusyistä. Poikkeusta esitetään laajennettavaksi siten, että ympäristösyiden lisäksi perusteena korkeammalle tuelle kävisi hiilirikkaan maan koskemattomana säilyttäminen.

Maa- ja metsätalouden toimenpiteisiin, joilla korjataan kasvintuhoojien tai epäsuotuisten sääolojen aiheuttamat vahingot, mahdollistetaan tietyissä tilanteissa tuen osoittaminen vastaavien tapahtumien ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin, mikäli tapahtuma on johtunut ilmastomuutoksesta. Muutoksella pyritään kannustamaan ilmastomuutokseen sopeutumista edistäviin toimenpiteisiin vahinkojen toistuvan korjaamisen sijaan.

Maaseutualueita koskevien toimenpiteiden osalta tietyt tukimuotoja ollaan poistamassa sektorikohtaisista valtiontukisäännöistä siltä osin, kuin ne säilyvät mahdollisina yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ja esimerkiksi aluetuen suuntaviivojen kautta toteutettuina.

2. Maa- ja metsätalouden ryhmäpoikkeusasetus

Komissio voi ottaa ryhmäpoikkeusasetuksen piiriin toimenpiteet, joiden osalta on kertynyt riittävästi kokemusta osoittamaan, että tuki ei ehtojen mukaisesti toteutettuna vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun haitallisella tavalla.

Luonnoksessa esitetään ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaa laajennettavaksi kattamaan maatalouden alkutuotannon osalta tuen suojeltujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi ja korvaamiseksi sekä tuen Natura 2000-alueisiin liittyvien haittojen kompensoimiseksi.

Maatalouden lomituspalvelujen hyväksyttäviin kustannuksiin on lisätty mahdollisuus lomitustukeen asevelvollisuuden vuoksi, mikä mahdollistaa tuen sekä varusmiespalveluksen, että siviilipalveluksen aikana.

Metsätalouden osalta keskeisin muutos laajentaisi soveltamisalaa siten, että aiemmin vain EU:n osarahoittamana ja jäsenvaltion maaseutuohjelmaan kuuluvana toimenpiteenä sallitut metsätalouden tuet olisivat jatkossa ryhmäpoikkeusasetuksen piirissä myös täysin kansallisesti rahoitettuna.

Maaseutualueiden tuen osalta soveltamisalaan esitetään lisättäväksi toimenpiteet kylien kunnostukseen sekä tietyt yrityksiä hyödyntävät toimenpiteet liittyen yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (Leader) hankkeisiin sekä eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmien hankkeisiin. Jälkimmäiset ovat jo mahdollisia yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen alla myös maatalouden alkutuotantoon.

3. Maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontuen suuntaviivat

3.1. Yhteiset arviointiperiaatteet

Yhteisiä arviointiperiaatteita esitetään muutettavaksi siten, että komission valtiontukihyväksynnän arviointiprosessi saatetaan linjaan EU:n tuomioistuimen ajantasaisen oikeuskäytännön kanssa. Muutos tuo tuen sisämarkkinoille soveltuvuuteen selkeämmin kaksi vaihetta: edesauttaako tuki tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä (ensimmäinen ehto) ja haittaako se kaupankäyntiä yleisen edun vastaisella tavalla (toinen ehto). Yhteisissä arviointiperiaatteissa asetetut sisältövaatimukset, kuten tuen kannustava vaikutus, sekä tuen tarpeellisuus, oikeasuhteisuus ja läpinäkyvyys, pysyvät menettelyllisestä muutoksesta huolimatta pitkälti ennallaan.

Sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiin esitetään, että komissio kiinnittäisi jatkossa investointitukien tapauksessa huomiota EU:n taksonomia-asetuksessa esitettyihin ympäristökestävyyskriteereihin ja niihin sisältyvään 'ei merkittävää haittaa' – periaatteeseen osana tuen kokonaisarviota.

3.2. Toimenpidekohtaiset ehdot

Eläintautien tai kasvintuhoojien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin tarkoitetun tuen sekä eläintautien ja kasvintuhoojien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarkoitetun tuen soveltamisalaa esitetään laajennettavaksi siten, että jatkossa olisi mahdollista osoittaa tukea myös uusien, nousevien eläintautien ehkäisyyn ja hävittämiseen. Aiemmin edellytettiin, että tauti oli mainittu maailman eläintautijärjestön (OIE) eläintautiluettelossa tai EU:n eläinterveyssäännösten liitteessä.

Uutena toimenpiteenä esitetään, että tukea olisi mahdollista osoittaa haitallisten vieraslajien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen sekä haitallisten vieraslajien ennaltaehkäisyyn, valvontaan ja hävittämiseen. Edellytyksenä on, että haitallinen vieraslaji sisältyy EU:n vieraslajiasetuksen mukaiseen luetteloon.

Hiiliviljelytoimenpiteiden osalta tukimahdollisuuksia laajennetaan ja enimmäistukitasoja korotetaan. Samalla tukea olisi mahdollista maksaa tulosperusteisesti tietyissä hiiliviljelytoimenpiteissä. Metsien osalta olisi mahdollista myös ensimmäistä kertaa maksaa luontoarvoista tapauksissa, joissa markkinat eivät tarjoa korvausta ko. arvoista.

Rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamisen osalta tukikelpoisten kustannusten listaa esitetään laajennettavaksi siten, että hyväksytyjen välillisten kustannusten joukkoon lisättäisiin ko. lajien aiheuttamista vahingoista aiheutuneet tulonmenetykset esimerkiksi menetetyn sadon muodossa.

Tietyissä toimenpiteissä edellytettiin vaihtoehtoisen skenaarion osoittamiseen, kun tuensaaja on suuri yritys, esitetään poikkeusta pienten kuntien osalta. Kunnat julkisina organisaatioina vertautuvat suuryrityksiin, mistä voi aiheutua hallinnollista taakkaa suurten yritysten tuen lisävaatimusten johdosta. Vaihtoehtoista skenaariota ei jatkossa edellytettäisi pienten kuntien tapauksessa (alle 5000 asukasta / alle 10 miljoonan euron vuosibudjetti). Kevennyksen odotetaan kohdistuvan ennen kaikkea tukeen paikalliseen metsäinfrastruktuuriin.

Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttö olisi mahdollista aiempaa laajemmin ja myös täysin kansallisesti rahoitetuissa toimenpiteissä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Valtiontukisääntöjen asettaminen kuuluu komission yksinomaiseen toimivaltaan. Asetuksen (EU) 2015/1588 (Neuvoston asetus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin, ns. *valtuusasetus*) mukaisesti komissio kuulee jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa neuvoa-antavaa valtiontukikomiteaa vähintään kahdesti ennen sääntöjen voimaantuloa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

EU18-jaosto (maatalous- ja elintarvike) 17.2.2022

EU14-jaosto (metsä) 18.2.2022

Eduskuntakäsittely

E-kirje 18.2.2022 (E xx/2022 vp)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kansallisen lainsäädännön muutostarpeet riippuvat siitä millaisen muodon valtiontukisäännöt lopulta saavat. Olemassa olevat tukiohjelmat tulee sopeuttaa muuttuviin valtiontukiehtoihin EU-tason säännöissä annettujen siirtymäaikojen puitteissa. Alustavan arvion mukaan muutokset koskisivat ensisijaisesti valtioneuvoston asetuksen tasolla annettuja säädöksiä.

Ehdotetut muutokset vaikuttavat myös Ahvenanmaan maakuntahallituksen hallinnoimiin valtiontukiohjelmiin. Maakunta vastaa valtiontukiohjelmistaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991)) 18 §:n asettamissa rajoissa.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset ovat epäsuoria ja riippuvat osaltaan kansallisen toimeenpanon päätöksistä. Tuen saajan näkökulmasta komission luonnokset sisältävät muutoksia mm. tuki-intensiteetteihin ja tukikelpoisten kustannusten luetteloon.

Tukijärjestelmiin tulevat muutokset vaatisivat samalla myös vastaavat muutokset tietojärjestelmiin. Muutosten laajuutta ja niiden aiheuttamia kustannuksia on vielä tässä vaiheessa vaikea arvioida.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Suuntaviivaluonnoksen mukainen tukien avoimuusvelvoitteen kynnysarvon laskeminen, eli yksittäistä tukea koskevan tietojen julkaisuvelvoitteen laajentaminen, lisää

tukiviranomaisen työmäärää merkittäväällä tavalla. Kynnysarvon laskeminen tuo julkaisuvelvoitteen sovellettavaksi moneen sellaiseen pienempään tukiohjelmaan, jonka puitteissa aiempi, korkeampi kynnysarvo ei ylittynyt. Taloudellisia vaikutuksia aiheutuu tuensaajien tietojen jatkuvasta ja pitkäkestoisesta sähköisesti saatavilla pitämisestä joko manuaalisen työn lisääntymisen tai automatisoidun tietojärjestelmän luomisen ja ylläpidon kautta.

Metsätalouden Kemera-tukien osalta kannustavaa vaikutusta koskevat säännöt saattavat osoittautua hankalaksi toteuttaa käytännössä, johtuen tuensaajien ja toimenpiteiden suuresta määrästä sekä verrattain pienistä yksittäisistä tukisummista. Mikäli tuensaajalta edellytetään hakemuksen toimittamista ennen toimenpiteiden aloittamista, on tällä väistämättä vaikutusta tuensaajan sekä viranomaisen hallinnolliseen taakkaan.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Luonnos komission tiedonannoksi maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtiontukea koskevista suuntaviivoista

Asiakirja C(2021) 9097 final: Komission tiedonanto maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti ja komission asetuksen (EY) N:o 702/2014 kumoamisesta annetun komission asetusluonnoksen sisällön hyväksyminen (Luonnos maa- ja metsätalousalan ryhmäpoikkeusasetukseksi)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

neuvotteleva virkamies Vesa Kahilampi, MMM/RO/EUKA, vesa.kahilampi@gov.fi,
0295 162 053

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), jaosto metsä (EU 14), maaseutu, maatalous, metsät, valtiontuki
Hoitaa	MMM, TEM
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, OKM, OM, RUOKA, SM, STM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM
